
Information om äggdonation

Vilka par behandlas med äggdonation?

De par som erhåller äggdonation är par som inte har någon annan behandlingsmöjlighet. Det kan vara avsaknad av äggstocksfunction på grund av för tidig menopaus (före 40 års ålder), genetiska orsaker (till exempel Turners syndrom) eller tidigare cellgiftsbehandling eller strålning på grund av cancer eller annan sjukdom. Vissa kvinnor har av olika skäl fått äggstockarna bortopererade. En liten grupp äggdonationspatienter utgörs av par där kvinnan är bärare av ärftlig sjukdom. Det är i Sverige inte tillåtet att använda äggdonation då orsaken är naturligt åldrande hos kvinnan.

Vem kan donera ägg?

Friska kvinnor mellan 23 och 35 år som inte har några kända ärftliga sjukdomar och helst har egna barn. Närstående donator, som syster eller väninna förekommer. Donatorn får underteckna ett samtycke till att hennes ägg får användas för donation. Detta dokument är framtaget av Socialstyrelsen.

Vilken utredning görs inför äggdonation?

Donatorn utreds i enlighet med Socialstyrelsens anvisningar med infektionsscreening avseende HIV, HTLV I och II, hepatit B, hepatit C och syfilis. Vidare tas blodprov för kromosomanalys och screening för cystisk fibros. Urinodling görs avseende klamydia och gonorré. Vid läkarbesöket görs en medicinsk genomgång av sjukhistoria och en gynekologisk undersökning inkluderande vaginalt ultraljud. En genomgång av hälsodeklaration görs. Donatorn bör helst vara helt gynekologiskt frisk och ha ganska regelbundna menstruationer, samt inte vara för kraftigt överviktig (BMI <30) för att minska hennes risker vid behandlingen. Kopparspiral eller hormonspiral utgör inget problem vid donation och kan sitta kvar under hela behandlingen.

Vidare noteras hudfärg, ögonfärg, hårfärg, längd och vikt på donatorn. Matchning görs till den mottagande kvinnan avseende dessa utseendeparametrar inför behandlingen.

Det är viktigt att donatorn har blivit informerad om de juridiska regler som gäller och att hon känner att beslutet att bli donator fattats efter moget övervägande, så att hon inte på sikt riskerar att ångra sitt beslut och samtal med kurator/psykolog ingår därför alltid i utredningen.

Hur går äggdonation till?

En äggdonation sker på samma sätt som en IVF-behandling (provrörsbefruktning), vilket innebär att befruktning sker utanför kroppen med donatorns ägg och sperma från mottagarens make/sambo. Donatorn får hormonbehandling med dagliga injektioner under cirka två veckor för att stimulera tillväxt av äggblåsor. Därefter uthämtas äggen med hjälp av en tunn nål via slidan. Inför uthämtandet får donatorn ett lugnande och smärtstillande preparat (Rapifen) samt lokalbedövning.

Donatorn måste förpliktiga sig till att lämna ett nytt blodprov avseende infektionsscreening sex månader efter donationen. Under den tiden förvaras äggen i karantän och får ej befruktas.

Får donatorn någon ersättning?

Enligt lag får handel med humana ägg inte ske i Sverige. Donatorn får dock kostnadstäckning för alla faktiskt utgifter (till exempel resor och inkomstbortfall) i form av en schablonersättning som är lika i hela landet, samt får de läkemedel som behövs för behandlingen utan avgift.

Är äggdonatorn anonym?

I centrum står omtanken om barnet och barnets rätt att i mogen ålder få reda på hur det har kommit till. Barnet har därför rätt att få reda på donatorns identitet. Donatorn har däremot inga andra juridiska eller ekonomiska skyldigheter eller rättigheter gentemot barnet. Barnets föräldrar har inte rätt att få reda på donatorns identitet. Undantaget är naturligtvis om det är en känd donator, till exempel mottagarens syster, då känner ju alla till varandra. Speciella journaler förs och förvaras separat i minst 70 år under strikt sekretess.

Kan man ångra sig?

Efter det att äggen är befruktade kan donatorn inte längre ångra sig. Eftersom vi kan frysförvara befruktade ägg upp till 10 år kan ett eventuellt barn födas lång tid efter att man donerat sina ägg.

Finns det några risker med äggdonation?

Då man gör en hormonstimulering på donatorn kan det förekomma vissa obehag som lätt svullnad i buken. I mycket sällsynta fall kan en överstimulering ske och kvinnan kan då behöva läkarvård. Risken för andra komplikationer som infektion eller blödning är liten.

Vilka utredningar görs på mottagarparet?

Utredningen syftar till att klargöra att mottagarparet har psykologiska, medicinska och sociala möjligheter att ta hand om ett barn och noga övervägt sitt beslut. Paret träffar såväl läkare och barnmorska som kurator/psykolog inför behandlingen.

Hur gamla får mottagarparet vara?

Paret ska ha en ålder som gör att man kan utgå ifrån att ett barn kommer att kunna växa upp med båda sina föräldrar i livet till vuxen ålder. Kvinnan skall vara i den ålder då hon naturligt skulle kunna bli gravid. I Göteborg är gränsen satt till 40 år. För partnern är åldersgränsen 56 år.

Hur går behandlingen till på den kvinna som får äggen?

Mottagaren behandlas med hormoner för att livmoderslemhinnan ska kunna ta emot det befruktade ägget. Den dag man uthämtar äggen från donatorn lämnar partnern i mottagarparet ett spermprov för befruktning av äggen. Hormonbehandlingen fortsätter sedan i cirka 12 veckor om graviditet uppstår. Samtliga embryon av god kvalitet kan frysas för senare behandlingar. I vissa fall fryses donerade ägg ned för framtida behandlingar.

Önskar du få veta mer, ring till vår donationsmottagning,

031-342 37 84, telefontid tisdag och torsdag, kl.13.30-15.30.

